

KAKO SE KOHEZIJSKA POLITIKA MOŽE ISKORISTITI ZA FINANCIRANJE PROJEKATA U PLANINAMA?

KLIMATSKE PROMJENE

ŠTO JE KOHEZIJSKA POLITIKA?

Kohezijska politika najveća je politika ulaganja Europske unije. Omogućuje sredstva za smanjenje socioekonomskih i teritorijalnih razlika u europskim državama članicama i regijama. U članku 174. europskog Ugovora o funkcioniranju Europske unije tom se politikom prepoznaje važnost posvećivanja posebne pozornosti planinskim područjima.

KOJI SU CILJEVI?

Tijekom razdoblja 2021. – 2027. kohezijska politika radit će na ostvarenju pet ciljeva:

Pametnija Europa

inovacije, digitalizacija, gospodarska preobrazba i potpora MSP-ovima

Zelenija Europa

zelena energija bez ugljika, prilagodba klimatskim promjenama

Povezaniya Europa

regionalna povezanost, digitalne mreže, mobilnost

Društenija Europa

kvalitetna radna mjesta, obrazovanje, vještine, socijalna uključenost i jednak pristup zdravstvenoj skrbi

Europa bliža građanima

strategija pod vodstvom zajednice, održiv urbani i ruralni razvoj

PRORAČUN EU-A ZA KOHEZIJSKU POLITIKU?

Ukupno 392 milijarde EUR – gotovo trećina ukupnog proračuna EU-a – odvojena je za Kohezijsku politiku za razdoblje 2021. – 2027. Sredstva se usmjeravaju kroz četiri glavna fonda:

1

Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)

2

Kohezijski fond (KF)

3

Europski socijalni fond plus (ESF+)

4

Fond za pravednu tranziciju (FPT)

Europska unija pokrenula je program Next Generation EU kojim se podupire oporavak uz dodatnih 776,5 milijardi EUR kroz Kohezijsku politiku tijekom razdoblja 2021. – 2027.

KAKO FUNKCIONIRA?

Europska unija svakih sedam godina donosi skup načela i prioriteta za Kohezijsku politiku na europskoj razini. Nacionalna i regionalna tijela u svakoj državi članici odgovorna su za definiranje i provođenje vlastitih operativnih programa, zajedno s Europskom unijom. Tim se programima opisuju posebni prioriteti i djelovanja koji se mogu financirati na lokalnoj razini kroz Kohezijsku politiku. Osim kroz te programe, Kohezijska politika provodi se i kroz programe Interrega, kojima se financiraju projekti međunarodne suradnje.

Ovaj je projekt financirala Glavna uprava Europske unije za regionalnu i urbanu politiku prema Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava br. 2020CE16BAT209.

AKO ĆE KOHEZIJSKA POLITIKA POMOĆI U SUOČAVANJU S KLIMATSKIM PROMJENAMA U PLANINSKIM PODRUČJIMA?

Klimatske promjene predstavljaju veliku zabrinutost u planinskim područjima. Utječu na planinska područja brže nego na nizinska, a njihove posljedice, poput **porasta temperature**, narušavaju okoliš, što dovodi do povećanog rizika od **prirodnih opasnosti** i utječe na niz lokalnih gospodarskih sektora.

Kohezijska politika može planinskim područjima pomoći u suočavanju s izazovima koji nastaju na temelju klimatskih promjena. U razdoblju 2021. – 2027. približno **30% sredstava EFRR-a, 37% sredstava Kohezijskog fonda i 100% sredstava FPT-a** posvećeno je postizanju ciljeva povezanih s klimom. Kohezijska politika, osobito u sklopu svojeg 2. cilja „Zelenija Europa”, podupire djelovanja koja su usmjerena prema **prilagodbi klimatskim promjenama**, boljem upravljanju prirodnim rizicima i **energetskoj tranziciji**. Na primjer, mogu se financirati djelovanja koja se odnose na prijevoz s niskim emisijama ugljika, energetske učinkovitosti ili zimski turizam. Osim toga, 5. cilj „Europa bliža građanima” promiče lokalne inicijative i inicijative „odozdo prema gore” kojima se potiče održiv razvoj ruralnih i planinskih područja.

Čemu služi ovaj informativni članak? Svrha ovoga informativnog članka je pružiti vam određene **praktične primjere** o načinu na koji će se Kohezijska politika upotrebljavati za financiranje borbe protiv klimatskih promjena u planinskim područjima Europe između 2021. i 2027. godine.

PRONAĐITE INSPIRACIJU

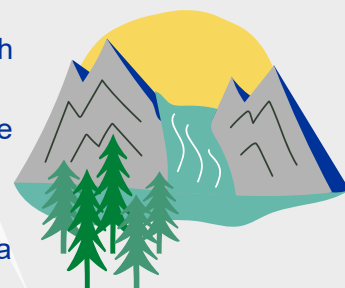
➤ INTERREG BAVARSKA – ČEŠKA REPUBLIKA

Relevantni cilj: proaktivno se nositi s klimatskim promjenama i promicati mjere prilagodbe.

Na koji su način uzeta u obzir planinska područja? Planinska područja prikazana su kao vrlo osjetljiva i sklona riziku. Stoga su specifična djelovanja na tim područjima navedena kao način postizanja cilja.

Koje se vrste djelovanja mogu financirati?

- prenamjena šuma uz pomoć vrsta drveća otpornih na stres i autohtonih vrsta drveća, renaturacija riječnih tokova
- očuvanje prirodnih ekosustava, kao što su planinske šume ili planinske livade namijenjene ispaši
- sustavi prekograničnog informiranja i upozorenja
- mjere upravljanja katastrofama putem zajedničkog planiranja i strategija koordiniranog uvođenja, osobito u planinskim područjima i duž rijeka

Primjer korisnika: poduzeća koja se bave poljoprivredom i šumarstvom, očuvanjem prirode, turizmom i razvojem naselja; udruge, turističke ustanove.

Više informacija: <https://www.by-cz.eu/cz/2021-2027/>
Kontakt: Ministarstvo gospodarstva Bavarske
info-by-cz@stmwi.bayern.de

Pogledajte popis prihvatljivih područja
u Bavarskoj i Češkoj Republici

INTERREG FRANCUSKA – ŠVICARSKA

Relevantni cilj: pružiti potporu inicijativama za prilagodbu klimatskim promjenama u planinama.

Na koji su način uzeta u obzir planinska područja? Ruralna i planinska područja jedan su od dva teritorijalna prioriteta tog operativnog programa. Osim toga, mnogi od utvrđenih izazova primjenjuju se na planinska područja, kao što su manja količina snijega zimi, topljenje ledenjaka i promjena krajolika.

Koje se vrste projekata mogu financirati?

- potpora tranziciji na cjelogodišnju turističku ponudu
- razvoj projekata suradnje radi otklanjanja problema manje količine snijega zimi, otapanja ledenjaka i stabilnosti planinskih područja

Primjer korisnika: javna tijela (na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini), osobito njihove sektorske agencije, MSP-ovi, organizacije za potporu poslovanja, sveučilišta, NVO-i.

Više informacija: <https://www.interreg-francesuisse.eu>
Kontakt: Regija Bourgogne-Franche-Comté
interreg@bourgognefranche.comte.fr
Regionalna koordinacija Interreg
Interreg france-suisse@interreg.ch

Pogledajte popis prihvatljivih područja u Francuskoj i Švicarskoj

INTERREG EURO-MED

Relevantni cilj: pružiti potporu prilagodbi klimatskim promjenama, sprečavanju rizika od katastrofa i otpornosti na njih donošenjem pristupa koji se temelje na ekosustavima.

Na koji su način uzeta u obzir planinska područja? U tom programu posebno se spominju planinska područja kao najpogođenija klimatskim promjenama, uključujući i povećane prirodne opasnosti koje ugrožavaju lokalno stanovništvo i infrastrukturu.

Koje se vrste projekata mogu financirati?

- integrirani programi planiranja i financiranja za prilagodbu klimatskim promjenama, otpornost na njih i energetska tranziciju
- zaštita šuma radi smanjenja učestalosti i opsega šumskih požara i povećanje apsorpcije ugljika
- programi za potporu sposobnosti šuma za obnovu ekosustava
- programi za bolje upravljanje očekivanim utjecajem klimatskih promjena
- ulaganje u održivu infrastrukturu

Primjer korisnika: javna tijela (na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini), osobito njihove sektorske agencije, MSP-ovi, organizacije za potporu poslovanja, sveučilišta, NVO-i.

Pogledajte popis prihvatljivih područja u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Hrvatskoj, Cipru, Francuskoj, Grčkoj, Italiji, Malti, Crnoj Gori, Sjevernoj Makedoniji, Portugalu, Sloveniji, Španjolskoj

Više informacija: <https://interreg-med.eu>
Kontakt: Upravljačko tijelo
programme_med@maregionsud.fr

Relevantni cilj: promicati energetske učinkovitost i smanjiti emisije stakleničkih plinova.

Na koji su način uzeta u obzir planinska područja? Program naglašava kako ruralna područja mogu razviti nove održive energetske sustave koji se mogu koristiti za poticanje razvoja tih područja.

Koje se vrste projekata mogu financirati?

- raznovrsnost energetske resursa
- potpora energetske učinkovitosti u MSP-ovima, mikro-MSP-ovima i javnoj infrastrukturi
- obnova opreme za poboljšanje energetske učinkovitosti u stambenom fondu i drugim nestambenim zgradama
- razvoj pametnih mreža

Više informacija: <https://www.poctep.eu>
Kontakt: Zajedničko tajništvo
programa@poctep.eu

Pogledajte popis prihvatljivih područja u Španjolskoj i Portugalu

TKO MOŽE IMATI KORISTI OD TIH SREDSTAVA?

Javne i privatne organizacije mogu dobiti sredstva u sklopu Kohezijske politike sve dok provedbi projekata donose dodanu vrijednost. Te organizacije mogu sudjelovati kao partneri projekta, ali mogu dati svoj doprinos i kao promatrači ili vanjski stručnjaci. Fizičke osobe u načelu se ne prihvaćaju kao partneri projekta u teritorijalnim programima, ali mogu dobiti sredstva u sklopu fonda ESF+. U prethodno navedenim operativnim programima naveden je nepotpun popis potencijalnih korisnika.

Ovaj je dokument izrađen početkom 2022. i temelji se na nacrtu verzije operativnih programa. Stoga je dio njegova sadržaja podložan izmjeni. Konačan tekst operativnih programa koji se financiraju Kohezijskom politikom za razdoblje 2021. – 2027. bit će dostupan na QR kodu:

ŠTO JE MONTANA174?

Montana174 je komunikacijska kampanja koja vas – planinske stanovnike – informira o brojnim mogućnostima koje Kohezijska politika nudi u planinskim područjima. Kohezijska politika planinskim područjima pruža sredstva za jačanje digitalnih i socijalnih inovacija, ubrzanje ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe na njih, podršku turizmu, poticanje zapošljavanja mladih i poboljšanje mobilnosti.

www.montana174.org

Ova publikacija odražava samo stajalište autora. Europska komisija nije odgovorna za upotrebu informacija koje ova publikacija sadrži.

